

פרשת קדושים < 59 > כ"ה ניסן התשע"א

גילוי דעת

חזל"ש

הרב מנחם בורשטין עונה בקצרה
על שאלות חוזרות בנושא חמץ שנמכר לנכרי

פה בארץ

רחל מגד החליטה שהגיע הזמן להביא את מצעד החיים לארץ
עבור מי שלא יכול לטוס לפולין. אחד על אחד

אסתר סילם-אלוש נסתה להסתיר צעצוע מהילד

הרב דני אלינר מחפש את ה' בשואה

ויוצאת מדעתה חולקת תחושות בטן

ופרט פרמך לא תלקט לעני ולגזר תעזב אותם קדושים י"ט, י'

אבי קנטרוביץ < מנכ"ל תנועה כהלכה

חובת הזהירות הכללית - אחריות משתמשי הדרך

בפרשת השבוע התורה דורשת מאתנו "קדושים תהיו". בבואנו לבחון את דרישות התורה, אנו מוצאים כי המבחן המעשי לקדושה היא התנהגות נכונה בין אדם לחברו - התחשבות בזולת והימנעות מפגיעה באדם וברכושו. תקנה 21 בתקנות התעבורה מגדירה את הכתובת לאחריות של כל משתמשי הדרך, ואת התנהגותו הנכונה של כל אחד מהם. היא קובעת:

כל עובר דרך חייב להתנהג באופן שלא:

- < יקפח זכותו של אדם אחר להשתמש באותה דרך
- < יגרום נזק לאדם או לרכוש ולא ייתן מקום לגרום נזק
- < יפריע את התנועה ולא יעכבנה
- < יסכן חיי אדם

לא ינהג אדם בקלות ראש או בלא זהירות, או ללא תשומת לב מספקת בהתחשב בכל הנסיבות ובין השאר בסוג הרכב, במטענו, בשיטת בלמיו ובמצבם, באפשרות של עצירה נוחה ובטוחה ובהבחנה בתמוררים, באותות שוטרים, בתנועת עוברי דרך ובכל עצם הנמצא על פני הדרך או סמוך לה, ובמצב הדרך.

המחוקק דורש מאתנו התייחסות רצינית והתנהגות זהירה בכל מצב, הן כהולכי רגל והן כנהגים. ההתנהגות שלנו בדרך צריכה להיות תוך התחשבות באחרים, באופן שלא נקפח את זכותם של משתמשי הדרך האחרים. נפעיל שיקול דעת ונתנהג בסבלנות ובסובלנות.

אדם מאמין נוהג לחומרא

לכלי הזהירות

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה מסובסדות ע"י קרן אביה: 054-4836343, 09-7745758

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: **בשבועיים האחרונים נרשמו בכבישי ישראל 17 הרוגים בתאונות דרכים ובפטריות מאוחרות**

הנתונים נכונים ליום ראשון האחרון

ההצגה מאושרת ומסובסדת ע"י משרד החינוך והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים.

בעזרת ריקודי סטפס, ג'אגלינג, משחקים, קסמים ומוזיקה עכשווית, הילדים לומדים התנהגות בדרך ובכביש וגם התנהגות בדרך ארץ. הצגה מהנה וקצבית עם מוזיקה מגוונת, תפאורה ייחודית ועלילה מהודקת. לכיתות ג'-ו' ממלכתי וממ"ד. (ניתן להוסיף גם את א'-ב')

תאטרון "עמוקה" מציג: "ילד זהב"

לפרטים: אהרון 0547-835966 • yokela@gmail.com • www.teatronamuka.net

גליון 59
פרשת קדושים
כ"ה ניסן תשע"א
תמונת שער:
ופרט כרמך
לא תלקט
לעני ולגר
תעזב אתם
קדושים י"ט, י'

התמונה בשער צולמה ע"י עמר אטיאס
בשווארמה שלפני הפסח...

בכל שבוע תתפרסם בעז"ה תמונת שער מתוך מבחר תמונות שתשלחו אתם הקוראים. **אתם מוזמנים לשלוח תמונה הקשורה לפרשת אמור**
למייל: gdaat@pisrael.com
לציין עבור תמונת שעה. עפ"י התקנון

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת:

הראשון לציון הרב מרדכי אליהו זצ"ל

ר' אליקים גצל גולדברג ז"ל

זה עונג שבת

הדלקת נרות < ירושלים 6:39 תל אביב: 6:57 חיפה: 6:50
צאת השבת < ירושלים 7:56 תל אביב: 7:58 חיפה: 7:58

הוצאה לאור: קרן אביה לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל
הפקה ופרסומות: < פרסומי ישראל ושות'
לפרסום, למודעות ולהנצחות: ורד כהן-חדד
02-5350916 ■ gdaat@pisrael.com
עריכה: עפר מעוז
ע. עריכת לשון: מרב הולצמן
עיצוב: תמי כהן, צ. מילר
תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד
© כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'
■ נא לא לקרוא בשעת התפילה
■ נא לשמור על קדושת הגיליון
■ כל ההכנסות מהגיליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

אביהם של ישראל

מבצע מיוחד קנה 3 קבל אחד חינם*

© כרסומי ישראל ושות'

סדרת
רב מכר
כרך ד'
חדש

תמונות וסיפור
פנימיים - חלק ראשון

* המבצע מתייחס לכל ספרי הרב

ניתן להשיג ברשת **צומת ספרים**

לפרטים ולהזמנות: אריאל - 02-6521195 | www.harav.co.il

ההודפת את הפרטים החוצה. שותפות ערכית היא צנטריפטאלית - שואפת אל המרכז, מגבשת, מרכזת ומאחדת. לצערנו, הגורם המלכד כיום את עם ישראל הוא יותר הגורם החיצוני: שנאת ישראל והאיום להשמיד את עם ישראל הם שמאלצים אותנו להתאחד כדי לשמור על הישרדותנו ולהדוף את הסכנה לקיומנו. אולם לא זה האידיאל. האידיאל צריך להיות מכנה משותף ערכי וחיוני שילכד אותנו להיות ממלכת כהנים וגוי קדוש ■

תחליף לכוחו של ציבור. ישנה גם מערכת חינוך דתית ציבורית על סוגיה השונים המוכרת ונתמכת על ידי הציבור, הכוללת גם ישיבות ותלמודי תורה, כוללים ומסני מחקר למרות שהתמיכה הציבורית רחוקה מאוד מהצרכים, בכל זאת מערכת זו גדלה ומתרחבת. מסגרת קהילתית ישראלית חייבת להיות ערכית ולא צרכנית. גישה צרכנית עלולה לפזר את המסגרת המדינית. שותפות אינטרסנטית היא צנטריפוגלית,

ה'שפת אמת' מעמידנו על רעיון מרכזי בפרשה: פרשת 'קדושים תהיו' נאמרה בהקלה.

אין אדם יכול לזכות לקדושה אלא רק על ידי התבטלות לכלל ישראל. שנאמר: "כל העדה כולם קדושים" - הם קדושים רק כשהם באחדות אחת. לכן, רוב דיני פרשה זו הם בין אדם לחברו.

אולם התחברות זו אינה למטרות תועלתיות בלבד. מטרות כאלו עלולות לפזר את הכלל לפרטי-פרטים. האינטרסים האגוצנטריים עלולים לגבור על ערך הכלל. לכן נאמר: "כי קדוש אני ה'" - המטרה צריכה להיות לשם ה'. המטרה הערכית היא זאת שתגבש ותלכד את החברה הישראלית לחברה אחת.

כינוס שהוא לשם שמים סופו להתקיים, אז חל עליו שם שמים וקדושה שורה בו. רק על ידי אחדות עם ישראל, היו להם המשכן והמקדש והשכינה הייתה שורה ביניהם. המקדש נבנה על ידי כלל ישראל ובמקביל הוא מאחד את העם לעם אחד. המקדש נקרא 'תלפיות' - תל שכל הפיות פונים אליו. הוא חרב בגלל שנאת חנם, משום שאין קדושה אלא רק באחדות. זה גם עונשה העיקרי של הגלות, שאינה מאפשרת להתאחד בגלל התפזרותנו בין האומות.

במקום אחר בפרשה (תרנ"ב) מסביר השפת אמת: "ואהבת לרעך כמוך - אמר רבי עקיבא: זה כלל גדול בתורה: עיקר קיום התורה והמצוות הוא בכלל ישראל. רק על ידי הכלל זוכים לקדושה. ולכן צריכים לקיים כל מצווה בשם כל ישראל, שכל פרט יבטל עצמו אל הכלל. ורק כשכל מצווה מתקיימת על ידי כלל ישראל, אז חל עליה שם שמים - 'אני ה'".

מדינה היא מסגרת ציבורית הפועלת במשותף להשגת מטרות ערכיות. לא עוד יחידים, לא עוד קהילות בודדות, אלא 'קהל גדול ישוב הנה'. קהל שהתקהל יחד לחדש את הממלכתיות הישראלית בארץ ישראל אחרי שנות הגלות הארוכות. עצם ההתקהלות קדושה יש בה. אין אומרים דבר שבקדושה אלא בציבור. אמנם לצערנו, לא כל המתקבלים מזדהים עם מטרה קדושה זו. אולם עצם השתייכותם להתקהלות זו מצרפת אותם. בהלכה יש מחלוקת אם אפשר להחשיב אדם ישן כחלק ממניין. הישן אינו מודע לעובדה שהוא חלק מציבור העוסק בקדושה ובכל זאת גם הוא מצטרף. מה גם שיש מצוות רבות שהציבור כולו מזדהה עם קיומן למרות שאולי אינו מודע לכך שהן מצוות מהתורה.

מצוות 'לא תעמוד על דם רעך' מקבלת תוקף אחר כשהיא מתקיימת על ידי ציבור ולא רק על ידי יחידים. לציבור יש כוח להגן על כל אחד שלא ייפגע. כך גם מצוות צדקה לעניים וגמילות חסדים לחולים ולנכים. ציבור מסוגל לשקם, לרפא, לסייע ולסעוד הרבה יותר טוב מהתנדבות של יחידים. דוגמאות נוספות: מצוות יישוב הארץ שמירת מסגרת ממלכתית של לוח יהודי, שבת ומועדי ישראל, מערכת כשרות - בכל אלו אין

פרסומי ישראל ושותף

M.A.

במשפט עברי

"להעמיק חקר בתורת האמת והצדק -
הבסיס לכל כללי המוסר הנאורים בעולם"

הרב יעקב אריאל

תואר שני במשפט עברי*

גם לבוגרי תואר ראשון מכל תחום

רצית לעשות תואר שני במשפט עברי? עכשיו אתה יכול. בשערי משפט נפתח המסלול היחיד בארץ לתואר שני במשפט עברי גם ללא משפטים. זו ההזדמנות שלך ללמוד לתואר יוקרתי, לעסוק בתורה ולהרחיב דעת.

ראש התכנית: פרופ' אליאב שוחטמן

בצוות המרצים: פרופ' אליאב שוחטמן | פרופ' נחום רקובר | פרופ' יוסף ריבלין | פרופ' אברהם גרוסמן | ד"ר אביעד הכהן | פרופ' גדעון ליבזון | פרופ' שמשון אטינגר | הרב ד"ר מיכאל בריס | ד"ר תהילה בארי-אלון | ד"ר מיכאל ויגודה | מרצים אורחים: הרב יעקב אריאל | הרב שלמה דיכובסקי

לפרטים ולהרשמה: 050-8452268 (עו"ד שלמה רבינוביץ)

* המועצה להשכלה גבוהה אישרה את פתיחת התוכנית, הענקת התואר סותנית באישורה.

שערי משפט
הוד השרון

אקדמיה לוקחת אחריות

לפרטים חייגו: *5909 רחוב עליית הנוער 1 הוד השרון (כניסה מרח' פדיונים) | www.mishpat.ac.il חפשו אותנו ב-f

נפשות לצדיקים

לקראת יום פטירתו של הרב מרדכי אליהו זצ"ל הקדישו השבוע משרד החינוך ומכללת אורות ישראל את כתב העת 'שמעתין' - כתב עת היוצא ע"י המכללה ומשרד החינוך כבר קרוב ליוזל שלוש פעמים בשנה, ומשמש כלי עזר למורים במקצועות הקודש, לעיסוק בהגותו ובהדרכתו של הרב מרדכי אליהו.

בין השאר מופיעות בספר תשובות של הרב מרדכי אליהו בנושא בני נוער וחינוך הנוער שאלות כמו: "האם מותר להעתיק במבחן?" "האם ניתן להתעמל בשיעור ספורט ללא

ציצית?" מקבלות תשובה בספר. בספר ניתן גם למצוא מאמרים של הרב אליהו בנושאי חינוך, וכן סקירה של ספרים שכתב הרב. את הספר ערך הרב מנחם מקובר, מרצה במכללת "אורות ישראל" ומומחה בעל שם לנושא בית המקדש. את הספר ניתן להשיג במייל:

shmaatin@gmail.com או לקרוא בו באתר המכללה המחודש שיושק בשבועות הקרובים.

כיפה מתחדשת

במלאת עשור להקמתו הושק השבוע באירוע חגיגי אתר האינטרנט החדש של האתר 'כיפה'. בין המשתתפים באירוע החגיגי חברי כנסת, רבנים, אישי ציבור ותקשורת ועוד. מנכ"ל 'כיפה' והעורך הראשי של האתר בעד נכטשטון, הבטיח כי הפורטל החדש "יקבע סטנדרטים גבוהים הרבה יותר לסיקור העיתונאי של הנושאים המגזריים, בד בבד עם פיתוח תכנים תורניים-יהודיים, כחלק מבית המדרש הווירטואלי החדש שעתיד לקום באתר".

סיוע מיוחד

בימים אלו עובדים על הקמת מועדוני עבר ילדי החינוך המיוחד בשכונות קריית משה, גבעת שאול והאזור. לצורך הפעלת המועדונים דרושים משאבים רבים: מתנדבים, קשרים, עזרה פיזית, רעיונות, משחקים, ספרים, תרומות כספיות וכל רעיון או עצה שיקדמו את העניין.

נשמח לקבל סיוע.

לפרטים: מלאכי בעדני - 052-6617713

"באורות ישראל, הכל מכון לצמיחה האישית שלך: התכנים הלימודיים, האווירה, הפעילויות המיוחדות ומעל הכל - הקשר האישי בין הצוות לתלמידות. לפני שאת יוצאת את המכללה להיות מחנכת, אשה ואמא, אנחנו בונים איתך את עולם הערכים שלך"

הרבנית נעמי שחור

ראש המכון הגבוה להעצמה אישית במכללת אורות ישראל, ראש ההתמחות לתנ"ך ומרצה לתנ"ך ולהיסטוריה

אורות ישראל לחנך באור אחר

היום, את לא יכולה להסתפק בלהיות מורה. את חייבת להיות מורת דרך ולחנך לערכים ולאמונה בכל שיעור. במכללת אורות ישראל תתחברי למיטב המרצים והרבנים שיאירו אתך את הדרך. בואי להתמלא ידע ותודעה, לכיתה - ולחיים.

מסלולי לימוד לתואר ראשון B.Ed.

על יסודי (ז'-י) • תנ"ך • מחשבת ישראל • תושבע"פ • תקשורת • לימודי ארץ ישראל • הסטוריה • חינוך חברתי קהילתי • מוקד נוער בסיכון • ספרות • אנגלית • מתמטיקה • חינוך מיוחד (גן-י) • הגיל הרך • יסודי • הוראת הריקוד (מחול ותנועה) • מוקדים: ביבליותרפיה • פסיכודרמה • הידרותרפיה • ייעוץ בחינוך

פטור משכר לימוד בשנה א' לבוגרות שירות לאומי

פסיכומטרי מסובסד

לפרטים ולהרשמה:
הדסה אביטל 03-9061302
rishum@orot.ac.il

קמפוס אלקנה
המכללה האקדמית לחינוך
מכללת אורות ישראל

www.orot.ac.il

מייסודן של מכללת מורשת יעקב רחובות ומכללת אורות ישראל אלקנה

לא העלה על דעתו בעת שחתם על חוזה השכירות את האפשרות של עזיבת הדירה בשל גירושין. כיוון שאין תנאי מפורש על הפרת חוזה עקב גירושין אין לחייב את משה עבור החודשים שנותרו לאחר שעזבו הוא ומשפחתו את הבית.

בדעת המיעוט בבית הדין נפסק שעל פי ההסכם עליו חתמו הצדדים, ואפשר אף ללא התניה המפורשת בהסכם על השוכר לשלם את דמי השכירות: האונס של גירושין אינו אונס גמור המונע שימוש בדירה, ובנוסף גם אינו אונס שאינו שכיח עליו ניתן לומר שכשהתחייב בחוזה במפורש לשלם גם במצבי אונס לא העלה על דעתו אפשרות זו.

הגירושין כשלעצמם אינם מונעים את היכולת להשתמש בדירה, וגם אם העדיפו בני הזוג לעבור כל אחד למקום מגורים אחר משיקולים כאלה ואחרים אין זה נחשב אונס. בוודאי שהשוכר אינו אונס ומנוע גם בנסיבות אלו להעמיד שוכרים חלופיים, אפשרות שנתנה לו על פי החוזה.

ביחס לשכירות האונס, לדעת המיעוט גירושין אינם קורים בן יום ועל כן יש להניח שבעת חתימת החוזה היה ביכולת השוכר להעלות על דעתו את האפשרות של הגירושין. גם אם אדם מקווה שיחסיס עמ אשתו יוסדרו ומשפחתו תשמור על אחדותה, בהתחייבויות כלפי צד שלישי עליו לשקול את כל האפשרויות, ואין זכותו לטעון שמצב זה כלל לא עלה על דעתו. בעניין זה, דעת הרוב היא שאת אפשרות הגירושין דוחק האדם מדעתו ואינו מעלה אותה על דעתו עד שהדברים מגיעים לכלל מעשה.

על פי הכרעת הרוב פטר בית הדין את משה, השוכר, מתשלום דמי השכירות על החודשים בהם לא גר בדירה, שכן למרות שהתחייב לשלם גם במצבי אונס עזיבת הדירה בנזון דין כתוצאה מגירושין היא בכלל

'אונס שאינו שכיח' ■ ערך: הרב סיני לוי

¹ גיטין ע"ג. ² רמב"ם הל' מכירה י"ט, ו'. ³ חושן משפט רכ"ה, ג'-ד'. ⁴ שע"ג. ⁵ באר היטב חו"מ רכ"ה, ד' בשם הר"מ אלשקר סימן ל"ב. ⁶ הובאו בבאר היטב שם.

במסגרת מצומצמת זו, הבאנו רק את תמצית הדברים.

פסקי דין מלאים ניתן לקרוא באתר רשת בתי הדין

ארץ חמדה - גזית: www.erezhemdah.org/beitdin

אונס שאינו שכיח < הגמרא במסכת גיטין¹ מביאה מקרה בו התחייבו אנשים להוביל סחורה ממקום למקום וקיבלו עליהם 'כל אונס', דהיינו הם בקשו להתחייב התחייבות מוחלטת לבצע את המשימה וכך הם הדברים בלשון הרמב"ם²: "מעשה באחד ששכר מלחים להביא שומשמים למקום פלוני, והתנה עימם שהם חייבים בכל אונס שיארע להם עד שיגיעו השומשמים למקום פלוני, ונפסק הנהר שהיו מוליכים בו, ואמרו חכמים זה אונס שאינו מצוי, ואין חייבין להוליך השומשמים על גבי בהמה עד אותו מקום, וכן כל כיוצא בזה".

הרמב"ם והשו"ע לומדים מסוגיה זו כלל רחב³: "והוא הדין לכל תנאי ממון, שאומדים דעת המתנה ואין כוללן באותו תנאי אלא דברים הידועים שבגללן היה התנאי, והם שהיו בדעת המתנה בעת שהתנה".

הרמב"ם בתשובה⁴ מבהיר את ההיגיון בכך שאין לכלול בפרשנות האמירה שמקבל על עצמו כל אונס מציאויות בלתי שכיחות: "אף על פי שהתנה עליו כל אונס שיוולד... החיוב הוא כפי מה שיראה לנו אומדן דעת האיש המתנה על עצמו במה שאינו מחויב ולא נחייבהו אלא במה שנאמת ונברר שהיה כוונתו ורצונו בעת התנאי".

דהיינו על בית הדין לבחון אילו מציאויות העלה המתחייב על דעתו ורק אלו כלולות בלשון 'כל אונס שיוולד'. בהמשך דבריו מדגיש הרמב"ם שיש להעדיף את שיקול הדעת העקרוני הזה על פני הפרשנות הלשונית של הדברים, ואין להחיל על המתחייב מציאויות שאנו מניחים שלא העלה על דעתו "אף על פי שלשון נוסח התנאי כולל הדבר ההוא".

מהפוסקים⁵ עולה שרק ניסוח חד-משמעי המתייחס באופן ספציפי גם למציאויות שאינן שכיחות יש לחייב אף באונס שאינו שכיח, ולדעת חלק מן הפוסקים⁶ כלל לא ניתן להתנות ולהתחייב גם במציאויות של אונס שאינו שכיח.

דעת הרוב בבית הדין היא שהניסוח של הסעיף אינו כלל במפורש מצבים של אונס שאינו שכיח, ושבהכרח הדתית אליה משתייך השוכר יש לראות אונס מחמת גירושין כאונס שאינו שכיח. יש להניח שהשוכר כלל

פרטי המקרה < חיים השכיר את דירתו (5 חדרים) למשה ולמשפחתו המונה 6 נפשות. בשנה הרביעית לשכירות עזבה משפחתו של משה את הדירה לאחר 4 חודשים והבית נשאר ריק עד תום תקופת השכירות. לטענת חיים, במהלך התקופה הוא ניסה למצוא שוכר במקום הנתבע, אך ללא הצלחה. הנתבע מצדו לא חיפש כלל שוכר חלופי.

סיבת עזיבתם של משה ומשפחתו את הבית היא העובדה שמשה התגרש וגרושתו וילדיו עברו לגור בסמוך להורי האישה, כך שלא היה לו עוד צורך בדירה.

חיים תובע את משה לשלם את דמי השכירות של 8 החודשים שנותרו. הוא מתבסס על כך שבחוזה השכירות מצוין במפורש שעל הנתבע לשלם על דמי השכירות, גם במקרה של אונס.

משה מסביר שהוא כלל לא קרא את ההסכם קודם שחתם עליו. לטענתו סעיף זה, המחייב אותו לשלם בכל אופן, אינו רגיל ועל כן הוא פטור. הוא מוסיף שבדאי לא העלה על דעתו שיתגרש במהלך השנה, וכמו כן, לטענתו הנוהג הוא שמי שאינו עוזב בשנה הראשונה אינו חייב לשלם עד סוף החוזה.

פסק הדין < בגליונות הקודמים הכריע בית הדין כי הנתבע מחויב לסעיפי ההסכם וכי הוא אינו יכול להיפטר מהתחייבויותיו בטענה שלא קרא את ההסכם. כאשר אדם עוזב את הדירה במהלך תקופת השכירות הוא חייב לשלם עבור כל השנה. כאשר סיבת העזיבה היא אונס שאינו תלוי בו - נחלקו הפוסקים.

בגיליון זה, נגיע להכרעה לאחר דיון בנסיבות המקרה הנדון: סעיף מפורש המתייחס לעזיבה באונס, והסיבה המסוימת של עזיבת הדירה על רקע הגירושין.

כבר הראינו שבמקרה שהתנו ביניהם מלכתחילה שחייב השכירות יתקיים גם במקרה של אונס, התנאי מחייב. במקרה דנן נחתם הסכם בנוסח הבא: "כל זמן שאחד השוכרים בחיים והנכס ראוי למגורים סבירים, חייבים השוכרים בכל התחייבויותיהם, גם אם הם יעזבו את הנכס מחמת אונס לפני תום תקופת השכירות". במבט ראשון נראה שהשוכר חייב שכן עזב את הדירה מחמת האונס.

**במלאות 4 שנים
לפטירתה של יקירת ליבנו**

רינה צביאל ז"ל

**יתקיים ערב שכולו תורה
לאור ימי הספירה**

הציבור הרחב מוזמן! עזרת נשים פתוחה | כיבוד קל יוגש בערב | לפרטים: דוד-2291330-054

החמץ. אם הוא לא מגיע, על פי החלטת בית דין ניתן לתת רשות למוכרים להשתמש בחמץ על דעת שישלמו לנכרי אם יחליט להחזיק בחמץ עצמו. רבים נוהגים לכתוב בשטר המכירה שאם לא ישוב הנכרי חוזר החמץ לרשות בעליו הקודמים - מאותו הרגע, ולא למפרע כמובן...

מכל מקום, חשוב ביותר לבקש באדיבות לראות את התעודה שהחמץ נמכר כאשר קונים אחרי הפסח בכל חנות המוכרת מוצרי חמץ ■

אם ממשיך לסחור בחמץ אפשר שהמכירה מתבטלת ויהיה לחמץ דין 'חמץ שעבר עליו הפסח'. אך ר' משה פיינשטיין ור' שלמה זלמן אורבך אומרים שהמכירה אינה בטלה כי סוף סוף חתמו. אמנם הסוחר גזלן אבל אינו מבטל המכירה.

מה עושים כאשר נכרי לא חוזר לאחר הפסח למכור בחזרה את החמץ?

באופן מעשי, כשיבוא הנכרי אחר הפסח יבקש ממנו שישלם את החוב, ואם אין לו יחזור ויקנה ממנו את

רציתי לשתף אתכם בשאלות שונות שבהן אנו נתקלים בעניין 'חמץ שעבר עליו הפסח', במיוחד במצבים בהם הייתה בעיה במכירת החמץ.

בשולחן ערוך נפסק: "חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח אסור בהנאה אפילו הניחו שוגג או אנוס..." והסיבה: "שקנסוהו רבנן הואיל ועבר עליו בבל יראה ובבל ימצא".

להלן השאלות והתשובות בקיצור, ואשמח אם בשולחן שבת תעלו עוד רעיונות ותרחיבו בנושא.

מה מעמד החמץ שנמכר לנכרי ואחר כך נודע שה'נכרי' הוא יהודי?

פסק המשנה ברורה' שחמץ כנ"ל אסור לאחר הפסח בהנאה. לעומתו במגן האלף' נפסק שהקנס של חכמים הוא רק במי שהקנס ירתיעו מלהשהות חמץ ברשותו בפסח, מה שאין כן ביהודי המתנהג כנכרי, ועל כן החמץ מותר בהנאה. בשו"ת 'שואל ומשיב' הועלתה סברה שניתן להתייחס ליהודי מומר כאל נכרי, ועל כן המכירה תקפה.

האם צריך להטביל את כלי החמץ שנמכרו לגוי?

כיום נהוג לכתוב שמוכרים רק את החמץ הדבוק בדופן או הבלוע בכלים, אולם כשכתבו בשטר המכירה שמוכרים גם את הכלים - הביא ב'פתי תשובה' שיש לטבול את הכלים לאחר הפסח ללא ברכה. מאידך, ב'אלף לך שלמה' לרב שלמה קלוגר, הביא שנהגו העולם לא לטבול כיוון שדעת הקונה והמוכר שלא יתקיים מקח זה לעולם, ולא נקרא שם הנכרי על הכלים.

מה דינם של אלה שמכרו את החמץ פעמיים על ידי שני רבנים?

חמץ הנמכר פעמיים אין לחשוש לו, כיוון שמכירה אחת תופסת. והובא בפסקי תשובות שה'חזון-איש' וה'סטייפלר' היו מוכרים חמץ לכמה רבנים מפני כבודם.

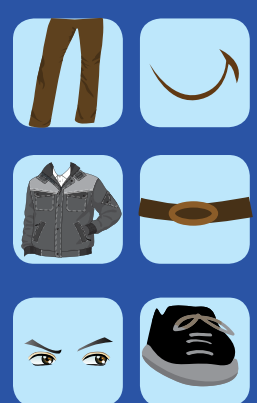
מה דינו של חמץ שנמכר, אך בעליו המשיכו לסחור בו בפסח?

כתב ה'חתם סופר' שיעיקר המכירה הוא גילוי-דעת שהיהודי אינו חפץ בחמץ בפסח. על פי דבריו נראה שאם המשיך לסחור בו, יש לו דין של חמץ שעבר עליו הפסח. על כן, בשנים האחרונות ביקש הרב יוסף שלום אלישיב שבשטרות של אנשים שאינם שומרים תורה ומצוות יש להוסיף שהמכירה היא לא למראית עין, ואם יטען כן יתחייב בקנס בסכום גבוה ומרתיע. לעומתו, יש פוסקים הסוברים שהמכירה שרירה וקיימת, כיוון שמחייבים את הנכרי לשלם עבור שווי כל החמץ, אך

בתאריכים ז' וז' באייר ייערכו ערבי עיון לחתנים ולנשואים שנה ראשונה. מרצה: הרב מנחם בורשטין. הערבים יעסקו בדגשים בהלכה, בטיפים לזוגות צעירים ובעוד נושאים רבים ומגוונים.

השתתפות חנים בהרשמה מראש. מספר המקומות מוגבל. לפרטים: 02-6517171 h@puah.org.il

המורה של ניב

רוצים לזכות באיפד?
היכנסו לעמוד הפייסבוק של מכללת ליפשיץ והשתתפו בתחרות: יוצרים היום את המורים של המחר

ליפשיץ. יוצרים היום את המורים של מחר

המורים של מחר הם הסטודנטים לחינוך של היום. לכן חשוב לתת להם את מירב הכלים והכישורים. בליפשיץ, המכללה הדתית הראשונה בישראל להוראה, תיהנו מתכניות לימוד עדכניות, מתנאים נוחים וממלגות, כדי שתלמדו להיות מורים מעולים. כי מורים מעולים יוצרים את הדור הבא של כולנו.

תואר ראשון B.Ed. ותעודת הוראה בהתמחויות:
תנ"ך • תושב"ע • תקשורת • מדעי הטבע • גיאוגרפיה • מתמטיקה ומחשבים • מתמטיקה מעבדות • ציוד ומיחשוב מתקדמים • אפשרות ללימודים מרוכזים • מגוון מלגות והלוואות

ההרשמה לתואר שני בעיצומה

לפרטים, לפגישת ייעוץ אישי ללא תשלום ולהרשמה:
1-800-20-10-20

מכללת ליפשיץ

www.lif.ac.il • lifrshum@macam.ac.il

מכללת ליפשיץ

הראשונים בחינוך. תשעים שנה.

על פי כן לא שב מחטאו... אבל מי שאינו חבר ואינו מקורב אצלו הנה על זה אמר הלל הזקן: הווי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום וכי' - שאף הרחוקים מתורת ה' ומעבודתו... צריך למשכן בחבלי עבותות אהבה ואולי יוכל לקרבן לתורה ולעבודת ה'... וגם המקורבים אליו והוכיחם ולא שבו מעונותיהם, שמצווה לשנאותם, מצווה לאהבם גם כן, ושתיהן הן אמת - שנהא מצד הרע שבהם, ואהבה מצד בחינת הטוב שגנוז בהם, שהוא ניצוץ א-לוקות שבתוכם, המחיה את נפשם הא-לוקית, וגם לעורר רחמים בלבו עליהם... בשם הגר"א ציטט רבנו - ה' יתברך שונא את המקטרגים על בניו, אף את הקדושים."

רבנו היה מדויק ואומר שלא נאמר אוהב את הבריות על מנת לקרבם לתורה, אלא אוהב את הבריות כמות שהם, ובסופו של דבר הם יתקברו לתורה...

לפי דברי הרב צבי יהודה בסיום מאמרו זה נוכל להבין היטב את הפסוק בפרשתנו "לא תיקום ולא תיטור..." ואהבת לרעך כמוך": "יסוד אהבת ישראל הוא אהבת הטוב והחסד וקיומם באופן מעשי כלפי הזולת. יש להסתכל על הזולת תוך התעלמות סובלנית מהרע שבו, מתוך הדגשת הטוב. בשום אופן אין הכוונה להחניף לרשעים ולהתעלם מרשעותם, אך יש לאות את הטוב שבהם. לכן מותרת קנאות רק כשהיא טהורה ואין בה כל עניין של שנאה לישראל. אך דרך הקנאות שיסודה בשנאה, אין לה מקום בינינו, והיא נוגדת לרוח היהדות המקורית. בנשמת האומה, נשמת ישראל, אין שום חיסרון חס ושלום, פגמים קיימים רק בפרטים ולא בכלל, ולכן השורש של אהבת ישראל לכלל האומה קיים ומתקיים לעולם!"

שהאדם האוהב את חברו ומשתדל להיטיב לו לא רק שהחבר נהנה, אלא הוא עצמו מתעלה מפרטיותו ונעשה כללי יותר ומופשט מנטיית האני הפרטי שלו. במאמר נוסף שם הוא מוסיף: "אהבת ה' אמיתית כוללת בחובה אף את אהבת הבריות, כמו שנאמר: 'אוהב את המקום - אוהב את הבריות'. אדם שה'אהבת-ישראל' שלו איתנה יש לו גם אהבת הבריות, בכללן אהבת האנושות כולה ואהבת כל היקום כולו, ומתוך אהבה זו מזדקרת אהבת ישראל הגבוהה בקומתה לאין שיעור."

במאמר נוסף שם מרחיב רבנו את עניין מצוות ואהבת לרעך כמוך. באותו מאמר הוא מצטט מהספר 'פלא יועץ': "יחזיק עצמו בכל יום ובכל רגע באהבת הבורא יתברך שמו... ובכלל זה אהבת התורה והמצוות ואהבת בני אדם מישראל ואפילו לפושעים, ובעד הפושעים יפגיע (יתפלל) להחזירם בתשובה."

מקור נוסף מובא שם מתוך ספר 'אהבת חסד' של החפץ חיים שמצא בקונטרס שכתב ר' יונתן שאמר: "להשתדל בטובת חברו, ולרדוף אחר השלום, ולהזהיר מלא ד'לא תשנא'. ואף ברשע גמור יש איסור לדעת מהר"ם מלובלין לשנאותו כל זמן שלא הוכיחו. ואין בדור הזה מי שיודע להוכיח". ומסביר רבנו "כי מצוות התוכחה היא כה עמוקה ורבת אנפין עד כי רק גדולים ויחידים סגולה יודעים היאך להוכיח באורח בלתי פוגע, שאינו מלבין פניו ואינו מביישו."

הרב צבי יהודה מביא עוד מספר התנאי: "ומה שנאמר בגמרא, שמי שרואה בחברו שחטא מצווה לשנאותו... היינו בחברו בתורה ומצוות וכבר קיים בו מצוות הוכח תוכיח את עמיתך - עם שאיתך בתורה ובמצוות, ואף

"ואהבת לרעך כמוך אני ה'".

במסכת שבת מספרת הגמרא על "נכרי אחד שבא לפני שמאי ואמר לו: גירני על מנת שתלמדני את כל התורה כולה כשאיני עומד על רגל אחת. דחפו באמת הבניין שבידו". מסביר המהרש"א שכונת שמאי הייתה לומר לו שהתורה אינה עומדת על יסוד אחד בלבד אלא על כמה וכמה יסודות, בדומה לבניין גדול הבנוי על יסודות רבים. על כן אי אפשר לשלוף מהתורה יסוד אחד.

בא אותו גוי לפני הלל וגירנו. אמר לו: 'מה ששנוא עליך, אל תעשה לחברך - זוהי כל התורה כולה, והיתר פירוש הוא, לך ולמד'. כלומר, המצווה הזאת היא היסוד לכל התורה כולה. כך גם אמר רבי עקיבא: 'ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה'.

קשה להבין: כיצד המצווה הזאת, שהיא אחת המצוות שבין אדם לחברו, יכולה להוות יסוד לכל התורה? והרי חלק גדול ממצוות התורה הן מצוות שבין אדם למקום!

מון הרא"ה קוק מסביר שכאשר גוי בא להתגייר, וכן לגבי יהודי שרוצה לחזור בתשובה אין לדבר איתו בשלב הראשון על עולמות עליונים, אלא יש לחנך אותו לכך שהוא איננו מרכז העולם. בעולם קיימים גם אנשים אחרים מלבדו, כאלה המשתווים אליו וגם כאלה הנעלים ממנו. באמצעות חינוכו להימנע מלעשות לאחרים מה ששנוא עליו הוא ייתרגל להשתחרר מהאהבה העצמית המוגזמת בה הוא שבו. בשלבים שאחרי כן, אפשר לדבר איתו על עולמות עליונים ועל המצוות שבין אדם למקום.

רבנו, הרב צבי יהודה, כותב בספרו 'אור לנתיבתי'

תורת הנגלה

אינו דומה שונה

הרב צוריאל וינר - ראש בית המדרש 'רעוא'

ה'אחר'. התורה מזכירה לנו נשכחות: 'כי גרים הייתם בארץ מצרים', וכלשון הגמרא: 'מום שבך אל תאמר בחברך'. רק מי שחוהה השפלות, סבל ועבדות לשלטון עריץ, יכול להבין ללבו של הגר ולחמול עליו. אל לנו לברוח מזכרונות עגומים ממצרים או מגרמניה ובשאר גלויות בהם היינו בעמדת החלש, דווקא הם יולידו בנו כוחות למצווה מרוממת זו - להכיל את השונה ולקחת אותו איתנו קדימה.

חתימת הקב"ה "אני ה' א-לוקיכם" מופיעה בסיום פסוקי המצווה. מאחורי חתימה זו עומדת הדוגמה הא-לוקית שגילה כלפינו אהבה עצומה גם כשהיינו עירום ועריה ולקח אותנו על כנפיו לחירות לאומית. עלינו להידבק בדרכיו, לחבק את השונה ולהמשיך לטפח את החירות לכל השנה, לכולם. נקפיד שבינתו יהיה תמיד פתוח לאחר בהזמנה שוודאי כולנו שמענו השבוע - תרבחו ותסעדו! **ערך: הרב נתנאל לוי**

להוליד בנו רגש עליונות - התנשאות - מעין 'אני טוב ממך' שמתפתח להצקה ולניצול. כנגד תופעות פסולות אלו כבר הזהירה התורה בספר שמות: "וגר לא תונה ולא תלחצנו..." וכן אסורה אפליה במערכת המשפט. אלא שפרשתנו מוסיפה דרישה עקרונית נוספת ביחס שלנו כלפי חסר השורשים שבתוכנו: **בְּאֶרְצָךְ מָכֶם, יִהְיֶה לָכֶם הָגֵר הָגֵר אִתְּכֶם**. זו כבר דרישה לשוויוניות. לא מדובר רק בשוויון זכויות רשמי, אלא באחריות שלנו לשילוב הגר בקהילות ובמערכות החברתיות שלנו. אף הטילה עלינו התורה אחריות עליונה כלפיו: "ואהבת לו כמוך". נכון, אין נקודת מוצא של הזהדות רגשית או רקע משותף, ובכל זאת דורשת מאיתנו התורה להתעלות מעל לקטנות הטבעית. בנקודה זו אנו נדרשים לאהוב לא רק את 'עצמנו המורחב', אלא גם את 'האחר'.

האמת היא, שישנו מקום להזהדות עמוקה עם אותו

המאמר לעילוי נשמת אבי מורי רבי דוד בן דב בער. האם אנחנו אוהבים רק את הדומה לנו או גם את השונה מאתנו?

בימים אלו של צאת חג החירות, אנו נקראים להמשך המשימה. יצאנו לחירות, קבלנו את זהותנו כעם ואת ייעודנו, חשנו כמה ה' אוהב אותנו ועסקנו בגיבוש משפחתנו. עתה, מגיעה פרשת קדושים ומציבה בפנינו אתגר: להכיל גם את השונה!

"וְכִי יִגְדֹר אִתְּךָ גֵר... לֹא תוֹנוּ אוֹתוֹ... וְאָהַבְתָּ לוֹ כְּמוֹךָ, כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם". הציווי הוא מעבר לאיסור על ניצול החלשים וחסרי "הגב" - אסור אפילו לצער אותם. "אם הוא בן גרים, לא יאמר לו: זכור מעשה אבותיך... אם היה גר ובא ללמוד תורה, אל יאמר לו: פה שאכל נבילות וטריפות, שקצים ורמשים, בא ללמוד תורה שנאמרה מפי הגבורה?"

נראה שמדובר לא רק על גר כפשוטו, אלא על כל בעל חולשה, כל אדם חסר תמיכה. הנחיתות שלו עלולה

תכנית הגרעין

והשבוע: גרעין 'קרני-קדם' בקדימה

שמנו בישראל < גרעין 'קרני-קדם' ♦ **יודעים את מקומנו** < פועלים בעיקר ביישוב קדימה-צורן שבלב השרון, אך גם ביישובים נוספים בכל הסביבה: עין ורד, בני דורה, תל מונד, פורת ועוד ♦ **באזור מאז** < לפני כ-12 שנים, אז יצאה קבוצת אברכים ומספר רווקים מיישובת ההסדר בקרני-שומרון במטרה להתחבר לעם. מאז הצטרפו משפחות נוספות מרחבי הארץ: מכולל מרץ שבמבשרת ציון ועד ליישובי רמת הגולן ♦ **משלימים למניין** < כיום מונה הגרעין כ-15-10 משפחות, אבל מאז תחילת פעילותנו ישנן משפחות רבות באזור אשר רואות את עצמן כחלק בלתי נפרד מהקהילה הדתית ופועלות איתנו בשיתוף פעולה ♦ **הולכים בדרכו** < רבני הציונות הדתית ורבני ישיבת ההסדר קרני-שומרון ♦ **הולך בראש** < יש לומר 'הולכים בראש': כיום כל המשפחות נוטלות חלק פעיל בהנהגת הגרעין, כאשר כל משפחה לוקחת על עצמה אחריות על פרויקטים שונים ♦ **לנגדנו תמיד** < אחדות, חיבור לעם ישראל ונתינה מכל הלב ♦ **רק אצלנו** < תמצאו יותר מורים ממורות, גרעין שבו יש שתי רואות-חשבון, פסיכולוג, עורך-דין, אחות מוסמכת, מנהל בית ספר, שני סגני מנהל ואפילו רופאת שיניים! ורק אצלנו תמצאו מקום שהוא גם יישוב, גם מושב וגם עיירת פיתוח ושכונת בנה ביתך סטיליסטית, כמובן... ♦ **פעילות הדגל** < 'הבית החם' - מסגרת אחה"צ לילדים בסיכון, מדרשה להעמקת הזהות היהודית, גנים תורניים, פרויקט 'מלמד' בתוך בית הספר הממ"ד, פרויקט בר-מצווה, חברותות, פעילויות חסד ועוד ♦ **לנגב ת'דמעות** < דודי שומר ז"ל, אחד מחברינו מיישובת ההסדר קרני-שומרון, נהרג בתאונת דרכים והשאיר אחריו אלמנה ושני יתומים. במקצועו היה גנן (גננת בזר) שהוביל גם ילדים ערכי ביישובו בצפון. לאחר מותו ייסדנו גן חינוכי-תורני בקדימה-צורן שנושא את שמו ומנציח את פעלו ♦ **אופס...** < פעם אחת ארגנו 'דינר' במלון בנתניה כדי לחזק את הישיבה במקום, אבל... אופס... קצת שכחו לפרסם את קיומו של הדינר, כך שבאולם שלם נכחו חברי הישיבה ועימם כעשרה מכובדים שהצליחו להופיע בהתראת מסרון קצרה... ♦ **דיבוק חברים** < ערבי נשים איכותיים, משחקי כדורסל בערב למבוגרים ולנוער, חברותות קבועות בכל מיני שעות ועוד ♦ **דתיים שלובים** < חבר אצלנו בגרעין הנכד של דיין בית הדין הגדול בירושלים, הרב אברהם אלמליח, בתו של אב בתי הדין הרבניים לשעבר, הרב אלי בן-דהן, בנו של פרופסור ידוע שם לאנדוקריןולוגיה, בנו של ליצן רפואי ידוע ועוד המון אנשים המפורסמים באזורינו בזכות מעשיהם הטובים ♦ **ללמוד וללמד** < שיעור נשים קבוע בשבת בצהריים המועבר על ידי חברי הגרעין בתורנות, שיעור קבוע המועבר על ידי הרב שי יהודאי בימי שלישי בערב, שיעור לנשים במוצ"ש המועבר על ידי הרב רועי לוי וכמו כן שיעור קבוע בבית הכנסת התימני בשבת בבוקר על ידי הרב רועי לוי ♦ **בואו בשמחה** < לתיאום הגעה והתרשמות אפשר להתקשר לצביקה שפירא - 050-7113718. אנו זקוקים מאוד לכח-עזר חזור תחושת שליחות.

מכירים את חוק 'דתיים שלובים'? מזהים את חברי הגרעין שבתמונות? היכנסו לעמוד של גילידעת בפייסבוק וחיגו אותם!

בכל שבוע נכיר לקוראים גרעין תורני חדש. גרעינים המעוניינים להיכנס למדור מוזמנים לפנות אלינו למייל: гдаат@pisrael.com

בכל יום שישי ישודר ראיון עם הגרעין שבמדור בתוכניתו של ידידיה תנעמי - 'אנעים זמירות' ברשת מורשת' ב-11:00. תדרים: 104.8 בירושלים, 105.1 במרכז.

במקום: • גן ממלכתי דתי • כיתות תורניות
בבית הספר היסודי • אתגר חינוכי-חברתי
• מחירי דיור אטרקטיביים • גישה מהירה
לחיפה- רק 10 דקות נסיעה

גרעין חברתי
קרית ביאליק
ע"ש הרב אליהו הכהן זצ"ל
ראש יהודי

לפרטים: איציק 052-6071500

**מחפש אתגר חינוכי?
ביאליק היא השליחות שלך!**

הגרעין החברתי בקרית ביאליק מחפש
משפחות חדורות אהבת ישראל
המתאימות למגורים בסביבה חילונית

נהלך ברגש

יש דברים נסתרים
הרב דני אלינר - ר"מ בישיבת ההסדר אור עציון

בה בגבורותיו של הקב"ה. לאחר תקופה של הסתר פנים נורא, שב הקב"ה ומאיר פניו אלינו. אין בעובדה זו כדי להסביר את עניינה של השואה, אך יש בכך נחמה שחזרנו להיות סמוכים על שולחן אבינו לאחר שהודרנו משם בבושת פנים. יהי רצון שנזכה לישועת הכלל והפרט, ומחה ה' דמעה מעל כל פנים. **■** אמן

של התכנית הא-לוקית איננו נכון ואיננו ראוי. די לנו בהרכנת הראש כלפי מציאות זו, ובהבנה שהקב"ה מנהל את עולמו כרצונו. גם אנו נשאל על תקופה זו 'איה גבורותיו' ונרכין ראש בדממה. אך אנו, שלא כימיהו הנביא, זכינו לראות גם את גבורותיו של הקב"ה - מדינת ישראל שהוקמה בגבורות ובשמך כל שנות קיומה אנו זוכים לחזות

ימים ספורים בטרם התקדש חג הפסח נפרדנו מאמי ע"ה שהלכה לבית עולמה לאחר מחלה קשה וקצרה. לא ניתן להביע במילים את הבית החם והאהוב בו גדלנו במשך שנים רבות. כגודל הזיכרון כך גודל הכאב. אמה ז"ל הייתה הבריה התיכון שאיחד את כל בני הבית, באהבה אין קץ ובמסירות נפש שלא ניתנת לתיאור. כל מעייניה הופנו להיטיב עם אחרים ולעצמה לא בקשה דבר. יהיו הדברים שבמדור זה לעילוי נשמתה ותהא נשמתה צרורה בצרור החיים, אמן.

שאלה האם ישנה דרך אמונית כלשהי להתמודד עם השואה הנוראה?

תשובה הגמרא מספרת שלאחר חורבן בית ראשון, שינה ירמיהו הנביא את נוסח השבח כלפי הקב"ה, ולא אמר עוד 'האל הגדול, הגיבור והנורא'. לנוכח נחלי הדם שנספכו מאלפי רבבות ישראל, זעק ירמיהו: 'איה נוראותיו, איה גבורותיו'. אמנם אנשי כנסת הגדולה חלקו עליו והסבירו שגבורתו של הקב"ה היא בכך שהוא כובש את תגובתו, אך עדיין יש להבין מה הייתה מחשבתו של ירמיהו: וכי פקפק הוא בגבורתו של הקב"ה נוכח הזוועות, הקטל וההרג?

הנצי"ב לומד מכאן עקרון יסודי לעבודת ה' של האדם - אסור להחניף כלפי מעלה. אכן אנו כאנשים מאמינים

אם כך היו פני הדברים לאחר חורבן בית ראשון, בימינו הדברים קבלו משנה תוקף

סמוכים ובטוחים שיש מנהיג לבירה. אין לנו ספק שהעולם מתנהג על פי תכנית א-לוקית ברורה שסופה כבר קבוע מראש. אך יחד עם כל האמיתות האלו, אין משמעות הדבר שיש ביכולתנו להסביר כל אירוע. אם אנו חוזים בחורבן הבית שמתואר על ידי חז"ל כשדה קטל נורא, אין אנו יכולים להחניף כלפי מעלה ולתאר זאת כגבורה. אדרבה, יש כאן הסתר פנים נורא: אנו בטוחים שכלפי שמיא יש כאן גבורה, אך מכיוון שבעיניים אנושיות אין אנו יכולים להבין זאת, אסור לנו לרמות את עצמנו ולהשתמש בהסברים שמעל הבנתו של המוח האנושי. ירמיהו הנביא לא הטיל ספק קל שבקלים בנוראותיו של הקב"ה אך יחד עם זאת, מכיוון שבעיניים אנושיות אין הדבר נראה כך, אל לו לאדם לשקר לעצמו.

אם כך היו פני הדברים לאחר חורבן בית ראשון, בימינו הדברים קבלו משנה תוקף לאחר שעברנו את השואה הנוראה. אין חילול ה' גדול יותר מעצם השואה. הדרך בה נהרגנו, בניו אהוביו של הקב"ה, הייתה פגיעה נוראית בגבורתו של הקב"ה. כל ניסיון להסביר את ההיגיון

תשקיע כהלכה תשקיע אקסלנס

ניהול תיקי השקעות במסלולים כשרים

אקסלנס נשואה, בית השקעות מהגדולים ומהמובילים בישראל, מציג שירותי ניהול לתיקי השקעות במסלולים כשרים ובפיקוח הלכתי. מומחי אקסלנס יאפיינו את צרכיך האישיים וינהלו עבורך תיקי השקעות במגוון מסלולי השקעה: **סולדי, ספוקולטיבי או משולב**. כספך נשאר בחשבון הבנק שלך ומנוהל ע"י המומחים של אקסלנס. המסלולים הכשרים של אקסלנס מבטיחים לך כי כספך מושקע במיזם המקצועי והניסיון, תוך הקפדה על הלכות ריבית, שבת וז'ח, שביעית, כשרות ועוד.*

הרה"ג יעקב אריאל שליט"א
הרב הראשי של רמת גן
מברך על היוזמה לעודד מסלולים להשקעות
הנמצאים בפיקוח הלכתי רבני.

* שירותי הניהול ניתן לתיקי השקעות של ₪500,000 ומעלה

EXCELLENCE
אקסלנס נשואה ניהול השקעות

לא פחות מאקסלנס.

לתאום פגישה עם אחד ממומחי ההשקעות שלנו:

050-7598138

אין לראות באמור לציל הצעה או ייעוץ לרכישה ולא מכירה ולא אחזקה של ניירות ערך ו/או נכסים פיננסיים כלשהם. תשקורות עם אקסלנס ניהול השקעות וקבלת השירותים האמורים לעיל יעשו בכפוף לדרישות הד"ר (לרבות אפיון צרכי הלקוח) ולהתקשרות בהסכם ניהול תיקים בהתאם לדרישות הד"ר. לצילי נא את אודות היותה של החברה משקיעת ולא יו"ץ השקעות ואודות זכותה לנכנסים פיננסיים ואפסידים. ראה לשונית "צילי נא" באתר החברה - www.xnec.co.il
* בהתאמה על הכשרי הדין ירושלים, הודעה הודעת

שאת מתחילה להבין שזה באמת לא כזאת מחמאה, ואין שום דבר איתך אלא עם העמדה שאת מאיישת. ככל שהתבגרתי שמעתי עוד ועוד סיפורים כ"ל, ואני עצובה להבין כיום שבנות שירות נאלצות לקבל שיעור מעשי על איך חברות לא צנועות מתנהגות כחלק מהשירות הלאומי. אני לא יודעת מה צריך לעשות בנושא, אבל אני מקווה שכשאת מציפה את זה בנות רבות יבינו את מהות ההצקות, וישימו להן קץ!
*חשוב לי להבהיר שמדובר בבנים אובססיביים, היו גם כמה בנים חמודים וכמה שידעו להבין רמזים...

בדירה, ואף שרמזתי שאפנה לכחולי המדים זה לא הועיל במאומה. סיפור זה מצטרף לקבוצה של נערים שייכים-לא-שייכים לסניף (כאלה שמגיעים כל שנה לצבוע את הקיר של השבט ביום חמישי לפני שבת ארגון) שהקפידו לפקוד את דירת השירות אחת לשבוע לפחות, בניסיון נואש שנכנסם לערב של שיחת מרעים בדירת השירות הצנועה (תרת-משמע) שלנו.

בהתחלה סיפורים מעין אלו מצליחים להביא קצת סומק ללחיים, זה שמגיע כשאומרים לך מחמאה. אבל לאט לאט, לא רק שזה הופך למציק, אלא

סך הכל יש לי זיכרונות נעימים מהשירות הלאומי. חדר עם עוד שתי חברות שלנצח (כך אני מקווה) יישארו החברות הכי טובות שלי, הרגשה חזקה של עשייה ותרומה לחברה בעיירת פיתוח והחניכים והחניכות המקסימים שלי, שממש אתמול קיבלתי מהראשונה מביניהם הזמנה לחתונה (כמה שאני זקנה...).

דבר אחד בכל זאת הציק לנו - בנים. הפעם לא היה מדובר בחיפוש הנואש אחרי חתן, אלא ההטרדה המציקה של בנים מהאזור בניסיון 'להתחיל' עם ה'בת-שירות'. כפי שתארת, השירות עבר עלי בנימים, התחברתי מהר מאוד לקהילה החמה וחיש מהר משפחה החליטה לאמץ אותי לחיקה. מאוד נהניתי מהפיקוקים, מארוחות הערב ומסעודות השבת, אך לא עברו מספר ימים עד שהבחנתי בעובדה הפשוטה: למשפחה בן בכור. לצד המורקים החמימים בלילות חורף התלו פניות בלתי-פוסקות מצד אותו בחור (פניות שלעיתים גובו על ידי משפחתו) בניסיון לכבוש את ליבי. לא משנה כמה הבהרתי שאיני מעוניינת, הוא המשיך לשלוח פרחים, מתנות, מסרונים וכיצא באלו אלי ולחברותי

להיות מורה מהסרטים

מורה, רוצה להפיק מעצמך יותר?

בתכנית הבלעדית ללימודי קולנוע במכללת אורות ישראל תקבלי תעודת הוראה בהפקת וידאו ותרחיבי את תחומי ההוראה שלך.

קולנוע דוקומנטרי וקולנוע עלילתי | תסריטאות
צילום | בימוי | עריכה | מתודיקה תקשורתית | שפה חזותית
בימוי והפקת סרט גמר

רק יום לימודים בשבוע במשך שנתיים
ויש לך תעודת הוראה נוספת!

לפרטים חייגי:
רכזת ההתמחות, פנינה פרנקל 0507309575
שרה כץ 03-9061318

קמפוס אלקנה המכללה האקדמית לחינוך
מכללת אורות ישראל
מייסודן של מכללת מורשת יעקב רחובות ומכללת אורות ישראל אלקנה

www.orot.ac.il

למשפחת לבנת לדורותיה
ולכל בית אלון מורה ת"ו
ניחומים מלב שותת על הירצחו
של הצדיק היקר באדם
בן יוסף לבנת הי"ד
בבניין הארץ ובשחרור קבר יוסף תנוחמו

ישראל גולדברג

ומשפחת **פרסומי ישראל** ושות'

לידידנו הרב צוריאל וינר
משתתפים בצערך במות עליך אביר
ר' דב בער וינר ז"ל
בבנין התורה והארץ תנוחמו

מערכת **גילי דעת**

ומשפחת **פרסומי ישראל** ושות'

לידידנו הרב דני אלינר
משתתפים בצערך במות עליך אמך
לאה אלינר ז"ל
"ומחה ה' דמעה מעל כל פנים"
מן השמים תנוחמו

מערכת **גילי דעת**

ומשפחת **פרסומי ישראל** ושות'

זיכרון בבית העלמין בחולון, לאורך הגדה, ניצבות כ-350 אבני זיכרון לקהילות שהושמדו בשואה. כל אבן הוקמה על ידי ניצולים מאותה הקהילה, שאספו כסף כדי שתהיה להם מצבה לבכות עליה, להגיע ביום השואה ולהדליק נר זיכרון. אני זוכרת את הורי אוספים כסף עבור המצבות - אני עבור המצבה לקהילת גרוולין ואבי לזכר קהילת וישקוב. חיינו יחד איתם את הקמת המצבות.

גם לאחר שהורי הלכו לעולמם היינו הולכים אני ואחיי לשם לפקוד את המצבות, ועם הזמן שמנו לב שהמקום עומד שומם. כשחזרתי מפולין הרגשתי שאני צריכה לעשות משהו עם הנושא הזה. בהתחלה הבאתי קבוצת תלמידים מבית הספר להדליק שם נרות ביום השואה. ראינו איך אורו עיניהם של ניצולים שפתאום ראו בני הנוער באים למקום. עם השנים התחלתי לצרף בתי ספר אחרים וחיייל צה"ל לטקסים במקום.

מצעד החיים במשך השנים חשבנו - בתן, שמשמשת סמנכ"לית

מרכז 'תאיר' להעמקת התרבות הישראלית-יהודית במדינת ישראל, ואני - להפוך את הנושא לפרויקט בסדר גודל גדול יותר בשיתוף עם עיריית חולון. אני מעדיפה לא לקרוא לזה מצעד החיים, אלא מצעד אבנים מדברות. הרב לאו ביקש שלא לקרוא לזה מצעד החיים כדי שלא תעלה סברה שהאחד בא על חשבון השני. אנו מציעים לתת לתלמידים שלנו ולקהלים רחבים יותר לקבל חלק מהחוויה שמקבלים הצועדים במצעד החיים בפולין. זהו מצעד הצדעה לניצולי השואה שעלו ארצה והקימו את המצבות. באירוע השנה ישתתפו בתי ספר רבים וחייילים מיחידות צה"ל השונות.

חינוך בעוד 10-15 שנה ככל הנראה לא יהיו אנשי עדות. כמו שצריך למצוא דרך חלופית ללימוד השואה שאינה כוללת טיסה יקרה לפולין, כך גם צריך ללמוד איך לזכור את השואה ללא עדויות ממקור ראשון. אני חושבת שהדרך צריכה להיות מחקר. לקראת המצעד ביקשנו מכל זוג תלמידים לערוך עבודת מחקר על אחת הקהילות. הרעיון היה להראות שמאחורי האבן הייתה קהילה חיה ונושמת - בית כנסת, שכונות, חגים, ועוד. זה מה שהושמד. אחת התלמידות שהגישו את הפרויקט אמרה לי ש"השנה היא למדה היסטוריה מהלב" - כך אפשר לשמר את זכר השואה גם בלי החוויה האוטנטית של טיסה לפולין עם איש עדות.

ניצחון אבא שלי ז"ל היה אומר בכל פעם שהוא היה רואה את הנכדים שלו: "ניצחתי" הניצחון על הנאצים הוא בהמשכיות. בהיצמדות שלנו לעם, לארץ, לאדמה ולזיכרון.

הכחשת שואה לי אישית הנושא הזה מאוד כואב. אני פשוט לא יכולה לשמוע את זה. אני גדלתי על סיפורי השואה, ראיתי את השואה. בלילות אימי הייתה מתעוררת בעקבות אימים מפחד שהנאצים מצאו אותנו. צריך ללחוץ בכל האופנים על מנת שאנשים יזכרו, וזה לא משנה באילו דרכים - בארץ או בפולין.

אין תחליף לחוויה של המסע לפולין ומצעד החיים < אבל הרבה תלמידים לא יכולים לשלם על זה < אז צריך לנסות למצוא דרך לזכור את השואה כאן בארץ

לאחר שיצאה עם 14 תלמידים בלבד למסע לפולין ולמצעד החיים, החליטה רחל מגד, מורה מחולון ודור שני לשואה, לחבור למרכז 'תאיר' ולייסד תחליף כחולבן שווה לכל נפש. על זיכרון השואה ממקור שני...

דור שני נולדתי להורים ניצולי שואה. במשך כל הילדות שלי שמעתי רבות את הורי מדברים על השואה, הם שיתפו אותנו בחוויות הקשות מתקופה זו. לאור 'סיפורי ילדות' אלה גדלנו. מאחר ולא היו לנו קרובי משפחה בחיים, ה'קרובים' שלנו היו אנשים שעברו את השואה עם הוריי. אמי הייתה פרטיזנית והקבוצה ששרדה איתה את המלחמה היו כמו דודים בשבילי. עד היום אני מזמינה את אלה שעדיין בחיים לאירועים משפחתיים.

בסך הכל הילדות שלי הייתה כמו של כולם, אבל הרגישויות שלי היו שונות לחלוטין. בהחלט הפכתי לאדם שיותר מבין ומעריך את ערכה של המשפחה. מאוד קינאתי בתור ילדה באחרים שהיו להם סבא וסבתא.

עלייה אחרי השואה הוריי נפגשו בפולין ונישאו: מהרגע שנישאו, אבי ואמי החליטו שהם לא מוכנים להישאר דקה על אדמה שספוגה בדם. בתש"ו הם הגיעו למחנה עקורים בגרמניה בדרכם ארצה, שם נולד אחי ז'ל שנקרא על שם שני הסבים, ומשם הם חצו בצורה בלתי-לגאלית את האלפים והגיעו לאיטליה וכדי לעלות על ספינה ארצה. הם הגיעו למחנה עקורים באיטליה ושם אני נולדתי. מיד אחרי קום המדינה עלינו ארצה ואני בת 3 חודשים. חיינו במשך 3 שנים במחנה עתלית. מיד שהגענו אבי גויס למלחמת השחרור, ובעקבות כך קיבלנו דירת חדר ביפו בפרויקט שיוחד למי שלחם במלחמת השחרור.

משלחת לפני ארבע שנים יצאתי למשלחת לפולין עם תלמידי בית הספר שלי: הנטל הכלכלי של המסע הכביד עלינו מאוד, ובסך הכל יצאו 14 תלמידים מכל שכבות י"א-י"ב. גם עבור אלה, זה לא היה פשוט. השגנו סבסוד של חצי המחיר מנדבן שמאמץ את בית הספר. זו הייתה ללא ספק חוויה מדהימה, ותלמידים שהיו איתנו שם אמרו שהחוויה השפיעה על כל מהלך חייהם מאז.

עם זאת, במיוחד לאור העלויות הגבוהות, צריך לדעת שכדי לזכור את השואה לא חייבים להגיע לפולין. אני לא מבטלת את מי שיכול לנסוע ונסע, אבל אני חושבת שלא צריך לבנות על זה את כל זיכרון השואה. ממרחמי גילי וניסיוני בחינוך אני בהחלט יכולה להעיד שאפשר לקרב את הילדים הצעירים לנושא. אם הייתי יכולה הייתי מביאה את כולם לחוות את החוויה של המסע לפולין. מי שנוסע חווה חוויות אחרות, ואני לא רוצה לעצור שום דבר שיכול לקרב נוער לנושא החשוב הזה, גם אם לא כל אחד יכול להרשות לעצמו.

קול הפרשן המשולחב ואני יודעת שהגיעה שעת השינה. כך גם המכשירים החשמליים למיניהם, מלפטופ חדיש ועד מכשיר סלולארי חכם. כולם מרדמים אותי.

לכן, כשלכבוד החג קיבלתי כשי ממקום העבודה מכשירים אלקטרוניים מהסוג הנ"ל, ידעתי: אם אני מעוניינת בתשומת לב מבעלי היקר בערב בדיקת החמץ - השלב הראשון יהיה הסתרת הרכש עד להודעה חדשה (כלומר, עד לזמן שבו אני לא בבית ולא יכולה לצאת מדעתי מהתעניינות במכשיר, מרתק ככל שיהיה). ואכן, הערב היה שקט ואפילו זכיתי לתגובות ולשיתוף פעולה. אלא שאז נפלה דממה על הבית.

"מה אתה עושה שם?" שאלתי. "הנה, כבר סיימתי", הוא אמר. "סיימת מה?" שאלתי בחשש. "שום דבר, שום דבר", הוא ניסה להסתיר ראיות. "אתה לא עם הילדים באמבטיה?" שאלתי מהמטבח. "לא, אני עסוק". "במה?" תהיתי. ואז ראיתי אותו, את האויב, מציץ אלי מעבר לידיו העסוקות של בעלי. המכשיר הנפלא הוצג אחר כבוד במקומו הראוי, פעיל ומוכן לשימוש. ידעתי שהובסתי. הרי אין מי שיצליח למנוע צעצוע מילד. בטח לא מילד

בן 30

שיביט ימין ושמאל, הוא דואה אל עבר הרכש החדש ומתחיל לשחק בצעצוע האהוב ביותר על בני מינו: מכשירים חשמליים.

בשלב הזה אין עם מי לדבר. נסי, לא תצליחי. "עשית אמבטיות לילדים?" את שואלת. "מממ", נשמעת התגובה המבטיחה מפנית החדר. "אתה יכול להכין ארוחת ערב?" את מנסה שוב את מזלך. אין קול ואין עונה. הוא כבר לא אתנו. את יכולה לשכוח ממנו. עד שהוא יצליח להרכיב את המכשיר דורש תשומת הלב שהבאת הביתה וללמוד את הוראות ההפעלה בעל פה, לא תשמעי ממנו.

עכשיו, ככל שהמכשיר גדול יותר כך הוא יתקבל בצהלות שמחה גדולות יותר, ובשאיבת בן זוגך אל עבר נבכי העולם האלקטרוני-דיגיטלי-ושאר-דברים-שנשמעים-מסובכים-והיי-טקיסטיים, שלפחות לי אין בהם יד ורגל, שלא לדבר על עניין.

מבחינתי, התעניינות במכשיר אלקטרוני חדש שהגיע הביתה דומה להתעניינות במשחק כדורגל. זה מעייף אותי עוד לפני שזה מתחיל. אני רק רואה את הצבע היחיד של המגרש והעיניים מתחילות לבהות בשעמום. אני שומעת את

צעצועים. הפעם הייתי רוצה להתייחס לצעצועים. לא אלו שאתם חושבים עליהם - לא אלו שממלאים את הבית ללא דורש ופעם אחר פעם מצליחים לתעתע בכם: "הנה מצאתי צעצוע שהילדים בוודאי יתייחסו אליו יותר מעשרה ימים רצופים", אלא הסוג האחר, אלו שמתקבלים ביראת כבוד, עטיפותיהם המרשרשות מוסרות בהתרגשות רבה וקהל היעד שלהם הם הילדים המזדקנים, קרי הגברים בחיינו.

בואי נניח שהגעתי הביתה אחרי שאחת מחברות הסלולר הצליחו לשכנע אותך באותות ובמופתים להוציא עוד כמה מאות שקלים על מכשיר משודרג או על מחשב נייד נוסף שאין לך צורך בו. את רק מגיעה הביתה - ואת זוכה לקבלת פנים חמה. סליחה, לא את. המכשיר שהבאת ואז הגבר שלצדך נוטש הכל ובעיניים נוצצות, מבלי

יוצאת מדעתה

את יודעת? יש לי תחושה... תזיקה בבטן...

יש! אם אתה מרגיש ש'זה זה'?

לא... אני חושב שאכלתי יותר מדי מצות...

תודה למיכל ואופיר אונגר

ששיתפו אותנו בתחושות הבטן העמוקות ביותר...

גם לכם היו פדיחות בדייטים?

גם לכן נמאס לשמוע את השאלה איך יראה שולחן השבת שלך, ועוד יותר את התשובה של הצד השני?

שלחו אלינו ל: gdaat@pisrael.com

פדיחות וסיפורים מצחיקים מדייטים, ואת הסיפורים הטובים ביותר נכניס לבועות בקומיקס.

בקרו באצלכם...

ציירה: תיקי עדרי

גילוי לב

לאבא הכי הכי בעולם
את זה יודעים כבר כולם
לרגל יום הולדתך הארבעים
רצינו לאחל לך מספר איחולים

שתמשיך להיות כזה אוהב ודואג
כזה שכיף להתייעץ איתו ותמיד מעודד
איש מעשה ברמ"ח איבריו
שמשפחתו תמיד בראש מעייניו
קובע עיתים לתורה בדף היומי
ואיש עסקים בינלאומי
בעבודה מוכר כסוחר ממולח
בשלן מקצועי ושף במטבח
מעמס על כלנו חיוכים ומחמאות
וידוע להעיר הערות בונות
מתגלגל על הרצפה עם מיכל
משחק עם יונתן כדורסל
לומד למבחן בתורה עם אורי
ועם יאיר מעביר חוויות מהשירות הצבאי

לסיכום, לאבא הכי בעולם,
נאחל לך שפשוט תמשיך
להיות כזה אבא מושלם
אוהבים אותך עד ראשי ההרים
בבראות נחת עד מאה ועשרים

ורב וה' צדיק

חווה דעת

ד"ר חוה אנקור
מאמנת אישית וזוגית
מומחית במצבי לחץ ומשבר

שאלה:

בזמן האחרון ניטשים ביני ובין בעלי ויכוחים רבים שמתעצמים לפני שבתות וחגים. שנינו עובדים במשרה מלאה. אני טוענת שאנחנו צריכים להתחלק בכל עבודות הבית, אין 'עבודות לגברים' ו'עבודות לנשים'. יש לנו ברוך ה' 3 ילדים, הגדול בן 6, והעבודה בבית רבה. בעלי אוהב לבוא מהעבודה ולנוח - לקחת פסק זמן. אני טוענת בתוקף שאין זמן, צריך להתגייס לעזרה... בנוסף, כשהוא כבר מתחיל סוף סוף לעזור בדיוק מגיע זמן מנחה, ערבית... חשוב לי שיתפלל במניין, אבל זה לא חייב לבוא על חשבון כולנו. איך אנחנו מתקדמים הלאה?

תשובה:

מעופף... אין עניין להתאכזב על מתנות א-לוקיות שקבלנו כנשים אלא לברך עליהן בשמחה, כפי שגם הגבר מברך על מתנותיו הוא. בזמן של נחת כדאי לשוחח על העניין ולראות מה את רוצה מבעלך ומה הוא רוצה ממך. כדאי לחשוב אילו עבודות בית הוא רוצה לעשות. אם הוא אוהב לבשל ואת שונאת, אין סיבה שלא הוא יבשל. כמובן, אפשר לבשל גם ביחד, כשלכל אחד הדברים הטובים שהוא יודע להכין. כדאי למקד ולהגדיר בדיוק מה הבעל עושה, ולא להשאיר הוראה מעורפלת כמו 'תסדר את הבית'. לא מזמן חברה סיפרה לי שכשבעלה השתחררה מהצבא היא ביקשה שיסדר את הבית בבוקר, וכשחזרה מהעבודה ראתה את תכולת הבית בחוץ. הוא הסביר לה שהכין את הבית למסדר המפקד כי היא הרי בקשה לסדר... כדאי לא להתקבע על חלוקה סטנדרטית, אלא להגיע להבנות והסכמות. אין שום דבר מובן מאליה ועל שניכם לדעת זאת. כדאי שתחשבו יחד איך אתם רוצים שביתכם המשותף יראה - מהן המטרות שלכם ומהם סדרי העדיפויות. לדוגמה, אם תפילה במניין תמיד 'נופלת' בזמן לא-מוצלח כשאת זקוקה לעזרה, כדאי לחשוב האם ניתן להתגמש ולמצוא מניין בזמן אחר, כמו מניין מאוחר או מוקדם יותר. העבודה העיקרית, אם כן, היא למצוא את המכנה המשותף לאורך כל הדרך. בהצלחה! ■

טוב שאת מעלה את הנושא. נשים רבות שקראו את שאלתך מחייכות לעצמן ואומרות "הנה לנו עוד אחות..." אכן בימינו, כשאנו הנשים עובדות, אין ספק שהלחץ סביב המטלות בבית עולה. יש קשיים בשעות שונות של היום, וחשוב לראות איך הופכים את הקושי לאתגר. צריך לנסות לחסוך בוויכוחים, הרי לפני לא כל כך הרבה שנים הקמתם ביחד בית ורציתם משפחה, מתוך אהבה ורצון שלשניכם יהיה טוב ושתצליחו לגדל ילדים באווירה בונה ותומכת. יחד עם זה, אי-אפשר להתעלם מהשוני בין גברים לנשים. כך נבראנו לפני כמה שנים... רק לאשה ניתנה היכולת להביא חיים לעולם. הבאת החיים היא יומיומית ולא נגמרת בלידה. לאשה יש תפקיד גדול בקשר בין בני המשפחה ובהכוונה רגשית, תפקיד שהאיש ברוב המקרים לא יוכל לו. לנשים יש יכולות מיוחדות וכוחות שאין אותם לגברים (יסלחו הגברים!). הרי את בעצמך יודעת שאת מסוגלת לבשל, לדבר בטלפון ובאותו זמן לשים לב מה קורה לילדים. כשתתני לבעלך כמה משימות הוא יגיד לך "לאט, תני לי לסיים דבר אחד. מה את רוצה ממני?" לעתים אני פוגשת נשים מתוסכלות מזה שהבעל לא רואה שצריך לשטוף כלים או לפנות את השיש, והוא לא יקום ביוזמתו לעשות. כשאשתו תכעס הוא ינסה להסביר לה שהוא באמת לא שם לב, מה שכמובן יעיס אותה יותר שהוא כזה

המעוניינים להתייעץ או לשתף את הקוראים במכתביהם מוזמנים לשלוח למייל: gdaat@pisrael.com עבור "גילוי לב"

לשמוח, לרקוד, להתרגש...

להתקוות

מבצעים מיוחדים לקניית הקיץ

054-2430676 050-6536649

חפשו אותנו ב -

"שבת היא מלזעוק" - ובכל זאת, מדוע מתפללים על החולים? מדוע עושים כזה עניין מהאכילה בשבת? קבלת שבת - מה אנו בעצם מקבלים? "שלום זכר" - מדוע מציינים אותו דווקא בליל שבת? מדוע אין הנפש קצה בשבת מאכילה מרובה?

לטועמיה חיים

מבט לעומקה של השבת

אסופת מאמרים

בספר זה תברו יחד מגדולי הרבנים בדורנו ובדורות האחרונים המאירים את השבת מ-39 זוויות שונות.

מרתק!

מתאים כמתנה

כ-540 עמ'

לרוב ההוצאה: 49 ש"ח כולל משלוח

איר טקסט ספרי איכות תורמים
www.machon.oregion.com
08-9502822

חדש!

דעת ילדים

(תרגום מאת מנחם)

ריבוע קסם והיגיון

1. קיבל ניקוד על חטיפת הכניסה (י"ט, כ"א)
2. לא נשכח וכן נשלח (י"ט, י"ח)
3. עובד האדמה אינו שומע (י"ט, י"ד)

3	2	1
		2
		3

תשובות שלחו למייל: yeladim@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב. בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. בהצלחה!

חידת השבוע

לואיז ארמאנט שווארט

פתרון ריבוע הקסם מהשבוע שעבר:

א	ו	ה
ז	נ	ו
נ	ז	א

הזוכה:

משפחת נשיא מחיפה

פיצוחים

חידת השבוע

לואיז ארמאנט שווארט

חידה בחרוזים לשולחן השבת מאת מרדכי פרימן

תשובות שלחו למייל: gdaat@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב.

בפרק ט"ז פסוק ד' נאמר: "כתונת בד קודש ילבש, ומכנסי בד יהיו על בשרו, ובאבנט בד יחגור ובמצנפת בד יצנוף - בגדי קודש הם".
הזוכים: משפחת דמתי מירושלים

הפרסים מתנה:

זה עונג שבת

בפרשת השבוע 'קדושים' יש משהו מאוד מרשים! שלוש מילים אחרונות - בכמה פסוקים חוזרות ונשנות, שתיים מהן חותמות - עוד פסוקים בכמה מקומות. מצאו פסוק המסתיים בשתיים הנ"ל - והאחרונה שונה כלל וכלל.

מאז, עבר דוד ברחבי אירופה, משכנע ועוזר ליהודים לעלות ארצה... בזכות מסירותו זכה והדליק משואה ביום העצמאות ה-50 למדינה!

זכרונות
במקור
חנת דרור

בעלה את
שירת
ירושלים
על ראש שמחתנו

פרסומי ישראל וישראל

שירת ירושלים

באולמי שירת ירושלים תיהנו מאירוע מרגש, מנוף ירושלמי מרהיב ומשירות מסור מכל הלב.
בואו לחגוג בשירת ירושלים, זה מתגנן בדיוק לטעם שלכם.

אולם מעוצב לאירועים ולכנסים | עד 600 מוזמנים | מיקום בכניסה לירושלים
אפשרות לחופה תחת כיפת השמים | שתי כניסות נפרדות | מבחר אפשרויות קייטרינג | חניה צמודה

אולמי שירת ירושלים, רח' כנפי נשרים 64 ירושלים | 02-5002324 | 050-4140430